

Elemek a lakásban energia és hulladék

Az ébresztőórától a magnóig, a mobiltefontól az elektromos borotváig számtalan készülékünk működik elemmel. A kényelmes használatnak bizony vannak hátulütői is, mivel egészségre és környezetre ártalmas anyagokat tartalmaznak (pl. kadmium higany, ólom, nikkel). Ezek az anyagok lerakóra kerülve kiszabadulnak, és súlyosan károsítják az élővilágot: egyetlen gramm higany ezer köbméter vizet képes elszennyezni. Kerüljük ezért az elemes készülékek használatát, helyette használjunk napenergiával, akkumulátorral, vagy hálózati feszültségről működő készülékeket.

Elem helyett: akkumulátor

Az újratölthető elemek (akkumulátorok) nagy előnye, hogy nem kell eldobni őket egyszeri használat után, újra feltölthetőek egy speciális akkumulátortöltő segítségével, így jóval hosszabb élettartamúak, mint a hagyományos elemek.

Szinte bármely elemmel működő készülékben használhatunk újratölthető akkumulátort. Ezek akár ezerszer újratölthetőek, így hamar megtérül a vásárláskor befektetett költség, ráadásul nem terheljük környezetünket a veszélyes hulladékká váló kimerült elemekkel.

Lehetőleg mindig a modern, „NiMH” jelű (azaz nikkel-metáldhidrid anyagú) elemeket válasszuk! Ezek a korábbi (pl. NiCd nikkel-kadmium) elemekhez képest sokkal többször használhatóak fel, és nem tapasztalható öregedési, ún. memória effektus náluk.

Ugyanazon típusú elemeken belül különböző erősségű (vagy kapacitású) újratölthető elemekkel találkozhatunk, pl. egy ceruzaelem lehet 700 mAh és 1800 mAh erősségű is. A milliampóra az egyszeri feltöltés utáni élettartamról ad számot. Célszerű minél nagyobb „mAh” értékű újratölthető

elemet venni. Egy adott eszközhöz mindig azonos erősségű tölthető elemeket használjunk!

Akkumulátorok töltése

Olyan töltőt célszerű vásárolni, amin megtaláljuk a NiMH feliratot. Az univerzális töltők képesek az összes fajta akkumulátor töltésére. Ezek a legszélesebb körben használható töltők, ezért ha tehetjük, válasszuk ezt a fajtát.

Kétféle töltő létezik: „lassú” és „gyors”. A lassú töltők általában az elem mAh erősségének 5-8% körüli állandó áramerősséggel töltik az akkumulátorokat. Ezek hátránya, hogy elég lassúak, egy feltöltés 7-10 órát is igénybe vesz, ráadásul nem is biztos, hogy a maximális feszültségre töltik fel az elemet, viszont biztosan nem töltik túl. A gyors töltők sokkal rövidebb idő alatt fel tudják tölteni az elemeket, mert nagyobb töltőáramot használnak. Ez az áram viszont nem használ a már feltöltött elemeknek, ezért az ilyen töltők érzékelik, ha már feltöltődött az akkumulátor, és akkor visszakapcsolnak egy kisebb, ún. csepegtető („trickle”) áramerősségre, amely egy teljesen feltöltött elemet sem tesz tönkre. Keressük tehát a „trickle current” feliratot a gyors töltőn.

Ajánlott honlapok:

www.zoldtech.hu

www.alternativenergia.hu

www.energiaklub.hu

www.klimavedelmet.hu

www.energia.lap.hu

A szórólap megjelenítését az Európai Unió támogatta az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával „A lakossági tanácsadás fejlesztése a fenntartható életmódot és az ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok hatékonyságának növelése érdekében” című projekt keretében.

Kedvezményezett:

Környezeti Tanácsadó Irodák Hálózata.

Adója 1%-át ajánlja fel az ingyenes lakossági tanácsadás támogatására!

Adószám: 18973231-1-19

Köszönjük segítségét!

Környezeti Tanácsadó Irodák Hálózata

Székhely: 8200 Veszprém, Rákóczi u. 3.

Levelezési cím: Miskolc, Kossuth u. 13.

Tel: 46/382-095, Fax: 46/505-077

kothalo@zpok.hu - www.kothalo.hu

Környezetbarát újrapiírva nyomva.

Befektetés a jövőbe

Új Magyarország
FEJLESZTÉSI TERV

Otthon az energiában

KEOP-6.1.0/B-2008-0008 - „Lakossági tanácsadás fejlesztése a fenntartható életmódot és az ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok hatékonyságának növelése érdekében”

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

ÚMFT infovonal:

06 40 638 638

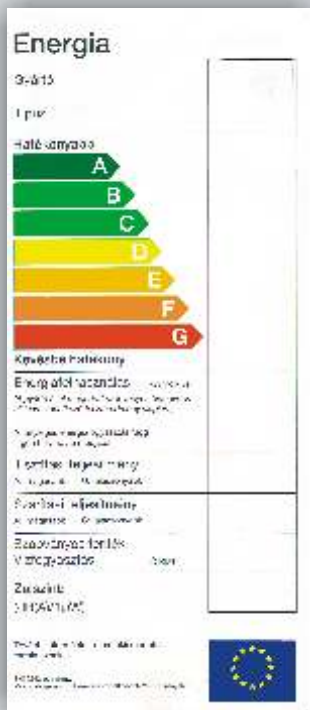
nfu.nfu.gov.hu • www.nfu.hu

Hogyan csökkenthetjük villamosenergia költségeinket?

Körültekintő vásárlás

Ha új berendezést vásárolunk, vagy valamelyik készülékünk cseréjére szorul, kisebb fogyasztású, energiatakarékos berendezést válasszunk. A korszerű háztartási villamos gépek már 20-50%-kal kevesebb villamos energiát fogyasztanak, mint a régi, korszerűtlen típusok.

Energihatékonysági címke

A 92/75/EEC számú EU direktíva kötelezi a háztartási gépek gyártóit, hogy tüntessék fel termékeiken azok energia- és anyagfelhasználását az Európai Unió energiafelhasználásra vonatkozó emblémájának segítségével. Az embléma jelölése alapján az „A” „A+” és „A++” kategória a leghatékonyabb, tehát legjobb, a „G” kategória pedig a legkevésbé hatékony termékeket jelöli. Az EU direktíva többek között a következő termékekre vonatkozik: hűtőszekrények, világítóeszközök, légkondicionáló berendezések, mosógépek.

Okos használat

Egy kis odafigyeléssel rengeteg energiát takaríthatunk meg és ez semmibe nem kerül!

Hűtés, fagyasztás

A hűtőgép folyamatos működése miatt egy átlagos család villamosenergia fogyasztásának kb. 30 százalékáért felel. Tehát ezen a területen jelentős energiamegtakarítást érhetünk el, leginkább odafigyeléssel, és nem befektetéssel.

- Érdeemes odafigyelni a hűtőszekrény elhelyezésére: soha ne tegyük hőforrás tűzhely vagy fűtőtest közelébe, lehetőleg lakásunk leghűvösebb részében keressünk neki helyet. A fal és a gép hátsó, hőleadó rácsa között legalább egy tenyérnyi rés legyen. A gép felett is hagyjunk legalább ennyi rést, hogy a meleg szabadon távozhasson!
- Lehetőleg egyszerre vegyük ki a hűtőből azt, amire szükségünk van kerülve az ajtó fölösleges nyitogatását. Ugyanis minden ajtónyitáskor meleg levegő áramlik a hűtőbe, amit le kell hűteni.
- Töröljük le a vizet az élelmiszerekről fagyasztás előtt. A fagyasztásra szánt élelmiszereknek minimális legyen a víztartalma. 1 kg víz lefagyasztása többször annyi energiát igényel, mint 1 kg száraz anyagé.
- A fagyasztóból az ételt előbb a hűtőbe tesszük át. A felengedő étel hűti környezetét, így energiát takarítunk meg!

Mosás, vasalás

A legtöbb háztartásban géppel mosnak. Az automata mosógép által felvett energia 10-20%-a a szivattyút és a motort működteti, a többi a vizet melegíti.

- Mosásnál részesítsük előnyben az alacsonyabb hőfokú programokat, pl. a 40 °C-os kímélő programot! Ha mosás előtt beáztatjuk a ruhákat, elegendő alacsonyabb hőfokra állítani a mosógépet. Főzőprogramot csak valóban indokolt esetben használjunk!
- Vasalás előtt nézzük át a ruhákat, és hagyjuk a még nedveseket megszáradni. Vasalásnál ugyanis a legtöbb energiát a nedvesség elpárologtatása igényli. Áramot és így pénzt takarítunk meg, ha a ruhákat vasalás előtt szortírozzuk, és az azonos hőmérsékletet igénylő ruhákat egyszerre vasaljuk.

Sütés, főzés

- Használjunk megfelelő méretű edényt, mert ha főzésnél olyan lábast használunk, amelynek átmérője kisebb a gázlángnál, vagy a villamos főzőlapnál, a hő egy része a levegőt fűti. Ha például a főzőlap átmérője 18 cm, fazekunké pedig csak 15 cm, az energia 30%-a elvész.

- A főzőlappal azonos méretű edény használatával ez a 30% megtakarítható!
- Tegyük fedőt a fazekakra, lábosokra és negyedannyit fogunk költeni a főzésre, mert a fedő benntartja az edényben a meleget! Ha már felforrat az étel, állítsuk takarékra a lángot, kevesebb energia fogy és nem tart tovább a főzés.
- Ha főzés helyett inkább párolunk, nem kell fölöslegesen vizet melegíteni és a végén nem öntünk ki tápanyagot a vízzel együtt.
- Kapcsoljuk ki a villamos sütőt, főzőlapot az étel elkészülte előtt néhány perccel, mert így ki tudjuk használni a sütő melegét többlet energiafogyasztás nélkül.

Világítás

A hagyományos izzólámpák esetében a felhasznált villamosenergia mindössze 2-5%-a hasznosul világításként, energiatakarékos fénycsövek használatakor viszont a hatásfok már 80%. Bár a kompakt fénycsövek drágábbak, mint a hagyományosak, viszont ötödannyit fogyasztanak és az élettartamuk is 6-8-szor hosszabb. A hulladékká vált fénycsöveket semmiképp ne dobjuk a háztartási szemétkosárba, azok a külön jelzett átvétőhelyeken díjmentesen leadhatók. Egyre népszerűbbek a ledes izzók, melyek minimális fogyasztásuk mellett hosszú élettartammal rendelkeznek (átlag 80000 óra). A viszonylag drágább bekerülési költséget rövid idő alatt megtakaríthatjuk a fogyasztásban.

Szórakoztató elektronika

- A televíziókészülékek, videók, hi-fi berendezések készenléti (stand-by) állapotuk alatt is fogyasztanak energiát. A teljesítményfelvétel ugyan nem nagy, de állandó. A ritkán használt berendezéseket (pl. videómagnó) érdemes áramtalanítani. Ezt ugyanígy megtehetjük az összes háztartási elektronikai készülékkel, ha égetett memóriatárral rendelkeznek, azaz nem „felejtik el” programozott beállításait. Az áramtalanítás legkényelmesebb, funkcióként csoportosítható megoldására alkalmasak a távirányítással ki/bekapcsolható 230 voltos elosztók.
- A monitorok általában egy „rendszer” (gép, nyomtató, monitor, külső meghajtó, adapter stb.) energiafogyasztásának 75%-át teszik ki. Csökkenthetjük a fogyasztást, ha sötét háttérrel, képernyővédőt használunk, ha be van kapcsolva az energiakímélő üzemmód, illetve hosszabb távollét esetén kikapcsoljuk a monitort.

